

liggende Lovforslag, som det jo skyldes en enstemmig Indstilling fra Kommissionens Side. Der er, saa vidt jeg har kunnet se, kun paa et lille underordnet Punkt i Afsnittet om Eksekution — nemlig hvorvidt man skal kunne gøre Eksekution i en fast Ejendoms Ydeevne og ikke blot i dens Kapital- eller Salgsverdi — en mindre Uenighed mellem Kommissionens Medlemmer. Ellers ere de baade i Betænkning og i Indstillinger ganske enige. Men der er alligevel en Side af denne Sag, der har en mere vidtrækkende Betydning, som jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, og det er, om der ikke var Anledning til ved denne Lejlighed at søge at komme bort fra den Brug for ikke at sige Misbrug af Eden, vi have i vor Lovgivning. Det er jo et gammelt Spørgsmaal, som har været til Behandling ogsaa her i Tinget adskillige Gange, men dog vist ikke siden 1880—81, ikke i Forbindelse med de da foreliggende, hertil svarende Lovforslag, men i Forbindelse med særlige Forslag, der i den Samling kom ind her i Tinget. Det vides jo, at vi have særlig 2 Slags Eder i vor Lovgivning: Løfteeder og Bekræftelseseder, Løfteeden, hvorved den, der tiltræder en Bestilling eller et Embede eller overtager et Hverv, lover og sværger, at han vil handle efter sin Samvittighed eller bedste Skønnende, eller hvad det nu lyder paa — dertil hører jo ogsaa den Ed, vi aflægge her i Rigsdagen — og saa Bekræftelseseden, hvor man efter at have afgivet sin Forklaring aflægges en højtidelig Ed paa, at den er overensstemmende med Sandheden. I begge disse Skikkelser findes Eden i de her foreliggende Forslag. Jeg skal blot nævne, at Stævningsmænd maa aflægge Løfteed, og maaske jeg ogsaa maa nævne, skønt det hører til den følgende Sag, at Nævninger skulle aflægge en lignende Ed, inden de overtage deres Hverv. Man har vist altid været enig om her i Tinget under disse Sagers Behandling, at det var bedst, om man kunde undvære Aflæggelsen af disse Løfteeder, og jeg tror ogsaa, at vi — vi have jo alle aflagt mindst een Løfteed, jeg har aflagt flere — kunne blive enige om, at det betyder vist ikke det allerfjerneste. Hvad vi som ærlige Mænd ville gøre, det tror jeg, at vi gøre, enten vi have aflagt denne Løfteed eller ej. Det, at der er Strafansvar forbundet med at bryde sin Pligt, kan maaske have sin Betydning, men det kan meget godt være knyttet til Overtrædelsen, selv om der ikke gaar Ed forud. Med Hensyn til Bekræftelseseder, som særlig er praktisk ved

Vidneførsel — Partsed har mindre at sige — vil jeg derimod udtale, at jeg nærer mere Betænknelighed ved at stryge den. Jeg har ganske vist ikke truffet noget eller kun meget faa Eksempler i min Praksis paa, at noget Vidne er gyst tilbage fra at bekræfte Rigtigheden af sin Forklaring ved at aflægge Ed, og det var dog Meningen med Eden. Jeg mindes ikke nogen Sinde, at jeg har oplevet det, derimod har jeg ganske vist adskillige Gange hørt, at Folk, som vare slupne for at aflægge Ed paa deres Forklaring — det kunne de jo, naar Parterne ere enige om at vedtage Forklaringens Gyldighed — bagefter have hoveret over, at de ikke vare komne til at aflægge Ed, og derigennem altsaa have villet forklare over for dem, der bebrejdede dem, at de ikke ere komne med den fulde Sandhed, hvorfor de ikke have været nødte til at komme med den, saa jeg tør ikke bestride, at Edens som Bekræftelseseder kan have sin Betydning, og jeg tør derfor heller ikke selv være med til i Øjeblikket at foreslaa, at den skulde stryges. Men jeg vil dog med Hensyn til den gøre den Hensætning til den højtærede Minister, om det ikke var rigtigt, at vi fik Edsformaningstalen noget forandret. Ærede Medlemmer vide jo alle, at forinden et Vidne skal aflægge Ed, skal der ifølge Forordningen af 25de Juni 1842 oplæses en Formaningstale for ham. Jeg gaar ud fra, at vedkommende Vidne hører til et kristeligt Trossamfund, er det en Jøde, eller han hører til de mähriske Brødre, er det noget andet. I denne Formaningstale af 1842, som i øvrigt er meget værdigt affattet og beregnet paa at gøre et stærkt og dybt Indtryk paa Vidnerne, findes der et Par Sætninger, der forekomme mig trænge til at rettes. Det hedder der — jeg haaber, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til at oplæse et Par Linier deraf — om den, der sværger falskeligen, at han „har frasagt sig Gud Fadens Naade, Beskjærmelse og Velsignelse; han har fornægtet Verdens Frelser, og kan ikke søge sin Tilflugt hos Ham i Livets Angester eller paa Dommens Dag; han har tillukt Veien for Guds Aand og opgivet al Trøst af Guds Ord i Livets og i Dødens Nød; han har udelukt sig fra den christelige Menigheds Samfund, saa at dens Forbøn ikke kommer ham til Gode, at Evangeliets Prædiken ikke er ham til Trøst, at hans Synder ikke vorde ham forladne, og han ikke har Haab om at opstaa til den Opstandelse, der er beredt den sande troende Christne.“ Jeg tror, man her gaar noget videre, end noget